

MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 22

SBĚRNÝ DVŮR vedle obecního úřadu

Bude fungovat jako dosud, ale s rozšířeným sortimentem vybíraných věcí a v oficiálním režimu, což bude náročnější hlavně na legislativu. Plasty a tetrapack, které jste již zvyklí třídit, můžete i nadále nechávat u otevřených vrat, nebo dokonce venku před vraty. Na tom se nic nemění.

Další věci, které budete odevzdávat, je třeba nahlásit obsluze dvora, nebo nahoře v kanceláři OÚ. Každý přijatý spotřebič, či jiná věc, dostane své evidenční číslo, proto je nutno věci nahlašovat. Vše přijímáme zdarma (nyní i televizory), pouze za pneumatiky a stavební suť vybíráme poplatek. **Dvůr bude otevřen každé pondělí a středu od 13⁰⁰ do 15³⁰ hod.** Po vzájemné dohodě je možné věci na vyhození dovézt i jindy.

- Které věci můžete dovézt:
- velké a malé domácí spotřebiče (kompletní, nerozebrané !!!)
 - elektrické a elektronické nástroje (kompletní, nerozebrané !!!)
 - světelné zdroje, zářivky, výbojky (v nepoškozeném stavu !!!)
 - hračky a vybavení pro volný čas
 - lékařské přístroje (s výjimkou implantátů a infikovaných věcí)
 - pneumatiky
 - plasty jako dosud v žlutých pytlích
 - nápojové kartony v pytlích jako plasty, ale oddělené zvlášť
 - velkoobjemný odpad (starý koberec, linoleum, umyvadlo, skříň, kočárek, postel, gauč, matrace, lyže a jiná vysloužilá veteš)
 - nebezpečný odpad (oleje, barvy, léky, baterie, plechovice od barev apod.) (podrobnosti najdete na tabuli u vrat OÚ)
 - stavební suť od soukromých osob
 - kontaminovaná zemina
 - zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení
 - spotřebitelská zařízení
 - textil

Kontejner „BRKO“ u hřiště

Kontejner na zelený odpad (POSEČENÁ TRÁVA, LISTÍ, NAŠTĚPKOVANÉ VĚTVY) je umístěn vedle hřiště v Morašicích. Slouží hlavně pro potřeby uložení trávy ze hřiště, ale pokud máte zájem, můžete tam vysypat vámi vyprodukovanou zeleň. Nesmí tam přijít nic jiného, žádné pařezy, větve, ani uhynulá zvířata apod. Pouze **POSEČENÁ TRÁVA, LISTÍ, NAŠTĚPKOVANÉ VĚTVY**.

Hana Štěpánová – starostka

Ze života obce

- Od firmy **EKO-KOM** jsme získali za dobu od 1. 1. 2008 do 31. 3. 2008 **odměnu za tříděný odpad** ve výši 7. 849,50 Kč.
- COMA, s.r.o., se sídlem Masarykova 8, Polička, již umístila v dubnu 2008 **vysílač internetu U-net** na budovu obecního úřadu.
- **Zvětšení společenské místnosti a výměna podlahy ve staré škole v Říkovcích** je již hotova, místnost je vymalována a do provozu uvedena od 30. 4. 2008. Přístřešek vedle školy je zbourán, je z něho zachována pouze část, která tvoří plot.
- **Na vodárně v Morašicích jsou vyměněna šoupata** a instalován nový vodoměr na odtok do Tržku a Nových Sídel.
- **Poděkování patří panu Bartelovi**, chalupáři z Višňovské ulice č.p. 68, který zhotovil zvětšeniny ze starých pohlednic bývalých budov ZŠ. Reprodukce s popiskami budou umístěny ve škole.
- O₂ nám dalo na vědomí, že **veřejná telefonní hovorna** v „budce“ u školy v Říkovcích je nevyužívána, proto byla touto firmou odstraněna.
- **O stará vrata z obecního dvora** projeví zájem myslivci. ZO jim je darovalo, myslivci z nich postaví ochranný přístřešek – krmelec pro zvěř.
- Dne 30. 5. 2008 se konal již tradiční **Den dětí Mikroregionu Litomyšlsko – Desinka**. Pořadatelem byly letos Sebranice. Mladší děti skončily na 3. místě, starší na 5. místě. Pro starší to bylo napínavé, tři družstva měla ve finále stejný počet bodů, málo scházelo k medailovému ocenění. O umístění rozhodla disciplína navíc - kopání míčem do branky. Všem děkujeme za reprezentaci a gratulujeme.
- V Litomyšli se konaly 1. sportovní hry mateřských škol. Různé disciplíny, například hod na cíl, skákání v pytli, štafetový běh atd. Naše MŠ se umístila na hezkém 2. místě z 11 soutěžících. Blahopřejeme.
- Vše nasvědčuje tomu, že před obecním úřadem vyroste **okružní křižovatka** již v letošním roce. Nyní jsou podepsány smlouvy s majiteli pozemků, které budou vykoupeny, a probíhá správní řízení směřující ke stavebnímu povolení. Pokud se vše podaří realizovat, v zářijovém občasníku vám sdělím podrobnosti.

Hana Štěpánová – starostka

Snaha o volby do krajského zastupitelstva, ale jinak

Vážení občané. Volby do krajského zastupitelstva probíhají podobně jako komunální volby. Rozdíl je ale v tom, že se tam za kandidáty nemohou přihlásit jednotliví občané, ale pouze politická hnutí a organizace. Nedostanou se tam lidé z menších obcí a hlavně bez politické příslušnosti. V některých krajích a také v Pardubickém vznikla proto iniciativa starostů právě z menších vesnic. Chtěli bychom i my z vesnic prosazovat zájmy našich občanů na místě, které má velký vliv na náš další život. Není to kampaň proti nikomu, ale snaha o dobrou věc pro podpoření rozvoje našich hezkých, i když menších vesniček.

I já jsem se rozhodla kandidovat do zastupitelstva Pardubického kraje v rámci hnutí Nezávislí starostové pro kraj. Prozatím je nás na kandidátku kolem 50, také neznáme zatím pořadí. Je zřejmé, že se tam dostane jen několik členů z prvních míst, ale přesto všichni jsme ochotni se finančně spolupodílet na kampani před volbami. Použijeme na to své soukromé finanční prostředky a prostředky ze sponzorských darů, pokud se je podaří získat.

Hana Štěpánová – starostka

Ohlédnutí za uplynulým školním rokem

V tomto školním roce zahájila škola přechod na vlastní vzdělávací program v 1. a 6. ročníku. Jeho cílem je poněkud snížit faktografické znalosti žáků a nacvičit u nich dovednost hledat potřebné informace a nalezené informace umět použít v praktických úlohách. Cílem je rovněž naučit žáky pracovat v týmu a výsledky své práce umět obhájit před ostatními.

Každý rok pořádáme jednu velkou školní výstavu. Ta letošní „Svátky jara“ byla tematicky zaměřena na období Velikonoc. Návštěvníci výstavy měli možnost poznat, jak se slaví Velikonoce v různých zemích Evropy, připomenuli si tradiční velikonoční zvyky, seznámili se s různými formami zdobení kraslic. Poznali důvody pojmenování předvelikonočních dnů, dozvěděli se o významu masopustu a poprvé se v Morašicích realizoval masopustní průvod. Žáci soutěžili v pletení pomlázky, celá škola byla bohatě vyzdobena pracemi žáků z kroužku aranžování, keramiky a výtvarnými pracemi. Třídní kolektivy také prezentovaly výsledky svých prací na celoškolském shromáždění v tělocvičně.

V průběhu roku se ve škole uplatňuje řada školních projektů. V dubnu to byl projekt zaměřený na Den Země s názvem „Poznej svůj strom“. Žáci zkoumali vybrané stromy v terénu, určovali výšku, stáří. Zaměřili své práce i na význam a funkci stromů v přírodě, učili se poznávat přírodniny. Někteří z nich se připravovali celý rok před tím a fotografovali vybraný strom v průběhu celého roku vždy v každém měsíci. Vzniklou fotogalerii stromů si mohli rodiče a návštěvníci prohlédnout na výstavě v prostorách školy. Škola má snahu vytvářet u žáků ekologické povědomí, šetrný vztah k přírodě. Součástí Dne Země byl i pořádaný sběr použitých baterií a monočláneků. V průběhu 14 dnů se podařilo žákům shromáždit celkem 7 809 kusů baterií, které by možná zčásti skončily na skládce. Již každoročně v tomto roce připravujeme sběr papíru. Letos se žákům podařilo (mnohdy za přispění rodičů) shromáždit 25 299 kg starého papíru. V prostorách školy se snažíme třídít a provádět sběr plastů a plechovek od nápojů a tím posilovat množství tříděného odpadu proti smíšenému odpadu.

I na školu dolehl v posledních letech populační pokles. Z 222 žáků v roce 2003 bude ve škole v roce 2008 zahajovat nový školní rok 150 žáků. Přes menší počet žáků oproti městským školám se nám daří dosahovat významných úspěchů v řadě vědomostních soutěží. Prosazujeme se i proti žákům z víceletých gymnázií, kam odcházejí nadanější žáci ze základních škol již z pátých ročníků. V olympiádě v Čj zastupovala okres Svitavy na krajské soutěži v Pardubicích naše žákyně Darina Prokopová a umístila se na 11. místě. Úspěchy měla škola i v zeměpisných soutěžích. Petr Zehnálek po 2. místě v okresním kole se v krajském kole umístil na 3. místě. Dlouhodobá práce s dětmi v oblasti přírodovědných znalostí a dovedností se projevuje úspěchy v okresních soutěžích. Kristýna Ropková a Petr Zehnálek pak úspěšně soutěžili v krajském kole biologické olympiády v Chrudimi, kde získali 3. a 4. místo. Dlouholetou tradici (15 let) má na škole vydávání školního časopisu Třesk. Jak kvalita obsahu tak i zpracování má stoupající tendenci a v celostátní soutěži školních časopisů jsme získali výborné 2. místo. Pro žáky, kteří v průběhu roku úspěšně reprezentují školu nebo rozvíjí další školní aktivity, pořádá škola třídní soustředění na turistické základně v Budislavi. Této akce se účastní 35 - 40 žáků 6.-9. ročníku. Pro účastníky setkání připraví paní učitelky tematicky zaměřené aktivity. V minulém školním roce bylo tématem Japonsko a jeho tradice, ještě dříve pak setkání s mimozemšťany, v tomto školním roce je ústředním tématem přírodní společenství a ekologie.

Obec v posledních letech vynaložila nemalé finanční prostředky na úpravu školy. Škola získala nový vzhled, nová okna, zateplení budovy přináší první výsledky, došlo k úpravě okolí školy. Kontrola z hygieny shledala jako nevyhovující osvětlení tříd, které je z roku 1972, a tak dojde letos o prázdninách k jeho rekonstrukci. Věříme, že i nadále se podaří nalézt finanční prostředky, aby se mohlo pokračovat ve zlepšování vnitřních prostor školy, včetně jejího vybavení.

Karel Kovář, ředitel školy

Výměna občanských průkazů

Platnost občanských průkazů bez strojově čitelných údajů vydaných do 31. 12. 2003 končí nejpozději 31. 12. 2008. Pro občany narozené před 1. 1. 1936 platí výjimka – OP, ve kterých mají vyznačenou dobu platnosti „bez omezení“, nebo „platnost prodloužena bez omezení“, zůstávají nadále platné.

Tato výměna OP nepodléhá správnímu poplatku.

OP se strojově čitelnými údaji platí po dobu v nich uvedenou.

–hš-

„Toulky“ morašickou minulostí

Plním slib z posledního Občasníku a uvádím vzpomínky na pana Josefa Malého. Na zdejší faru byl jmenován v pohnutých dobách II. sv. války v srpnu 1941. Narodil se roku 1913 v malé vesnici Rybníčku v sousední farnosti Nové Hrady. Jeho otec byl kolářem, malý Josífek si otce moc neužil, protože ten v roce 1914 v I. sv. válce padl.

Josef Malý vystudoval arcibiskupské Gymnázium v Praze a po vysvěcení působil v Příbyslavi a v Dymokurách a od roku 1941 v Morašicích až do smrti v r. 1993. Do Morašic přišel v těžkých dobách II. svět. války. Jeho vzpomínky na tuto dobu uvedeme v některém z příštích Občasníků.

Rovněž poválečná padesátá léta byla pro něho složitá, tehdejším režimem byl pečlivě sledován, a dokonce postaven před soud za „protistátní činnost“. Vše dobře dopadlo a pan farář se stal uznávaným duchovním s hlubokou znalostí dějin v regionu. Mnoho rodin v okolí mu vděčí za vypracování rodokmenu. S pílí a zaujetím organizoval a sám pracoval na opravách kostela v Morašicích. Mše sloužil v kostele v Cerekvici, Makově, Bohuňovicích, Knířově a Bučině, dosti práce na jednoho člověka. Vážíme si jeho písemných vzpomínek a zápisů, vypovídajících o dějinných událostech, které by jinak přešly do hlubin zapomnění. Dne 4. dubna 1992 je mu udělena čestná hodnost monsignora.

Některé zajímavosti o budově kostela

Kostel byl založen ve 14. století. V roce 1542 byl v Hradci Králové ulit velký zvon o váze 12 q a další zvon o váze 560 kg je z roku 1538. Zvonařské umění bylo v té době na vysoké úrovni. Zvonice byla obedněna jedlovými prkny pro lepší rezonanci. Další třetí menší zvon visel na trámu vystrčeném z okna zvonice. Střecha zvonice byla jehlová až do roku 1735, kdy byla zvonice vyzděna a na věž posazena šindelová cibule, tak jak ji vidíme nyní. Šindele na věži byly opravovány v r. 1968.

Na kostele v minulosti byla ještě další zvonice, kde byly dva zvony – stála od stávající zvonice směrem na jih. Tato věž byla zbourána v r. 1835. Ve staré klenbě kostela byly dva otvory pro provazy k těmto zvonům.

V roce 1735 byla na věž kostela připevněna hvězda a pod ní orlice, která byla od r. 1680 též na mýtném šraňku na silnici za Morašicemi směrem ke Třem Kocourům. Toto označení bylo zakresleno i do map. V roce 1930 byla hvězda a orlice z věže kostela sundána a uložena do muzea v Litomyšli.

Hlavní dubový oltář v kostele byl postaven v r. 1896 firmou Petra Duška a synové v Sychrově. Rovněž u této firmy byla zhotovena kazatelna v r. 1899.

Obraz sv. Petra a Pavla na hlavním oltáři namaloval v r. 1849 znamenitý malíř Ant. Dvořák z Litomyšle. Křížová cesta je z roku 1915 a je dílem řezbáře Bohumila Beka z Kutné Hory. V téže roce byl kostel vymalován akademickým malířem Antonínem Hauslerem z Prahy. Na stropě zobrazil erby bývalých majitelů hradu a později zámku v Litomyšli, kteří bývali také patrony morašického kostela. Varhany byly zhotoveny v r. 1905. Práce provedl pan Tuček z Kutné Hory.

Pro Občasník připravila Bohumila Trávníčková

Větrná smršť

Kronika konce dne 25. 6. 2008, začátek v cca 20:00 hodin a 2 dny poté

25.6. 2008, 19:45 hod.

„Nastal konec světa“, toto napadlo mnohé z nás. Podobné obrázky jsme zvyklí sledovat v televizi téměř každý den. Ale horší je prožít si to na vlastní kůži, to je silnější zážitek. Pohyb větru, tma, létající větve, padající stromy, čtvrt hodiny... Potom zase klid. Klid v přírodě, ale pro některé lidi nastala usilovná práce na vysvobození silnic a domů od napadaných stromů a jejich částí. Takovýto výsledek byl k vidění ve všech vesnicích naší obce. Největší stromy padly uvnitř bytové zástavby v Říkovících a Lažanech.

Velké poděkování patří občanům, kteří ať jako hasiči, nebo jako lidé, pomáhali hned večer 25. 6. 2008 na zprůjezdění komunikací. Jejich práce trvala zhruba až do půlnoci. V tuto chvíli již nešla elektřina ani voda.

26. 6. 2008

Občané v Říkovících uklízeli spadlý obrovský strom u Pourů. Z domu pana Lenocha byl za pomoci plošiny a jeřábu odstraněn velký strom. V Morašicích stále pracuje parta dobrovolníků. Probíhá bilancování. Občané si dávají do pořádku své střechy, uklízejí. Obecní stromy způsobily také několik škod: poničená střecha v Lažanech čp. 16, a v Říkovících čp. 4. U Pourů v Říkovících zničené auto. Dále čekárna ve Višňárech rozbila auto stojící u ní. Na obecním majetku vznikly tyto škody: na MŠ – pavilon 3 srolovaná střecha, poničená střecha na hospodě na návsi ve dvoře. Všechny pojistné události byly zdokumentovány a nahlášeny pojišťovně. Postiženým bude škoda nahrazena z obecní pojistky.

27. 6. 2008

Úklid pokračuje všude. Morašická parta přešla na pomoc na spojnici Višňáry – Říkovice. Ráno ZD nabídlo agregát, který už nepotřebují a byl instalován na vodárně v Morašicích, v 10:00 hodin zase začala téct voda. Děkujeme ZD a obsluze agregátu. Pokračovaly opravy poruch vys. napětí a stále nejde elektřina. Cesty jsou k večeru již od větví odklizeny. Poslední objekt, který není ještě osvobozen, je mlýn ve Višňárech, na kterém částečně spočívají 3 obrovské stromy. Tato práce není v silách našich lidí. Po dvoudenním čekání a opětovném volání přijíždějí v pátek v 16:00 hodin profesionální hasiči ze Svitav. Pomáhá jim morašická parta. Zhruba v 19:30 je mlýn volný, ale má pošramocenou střechu a štít. Statik konstatuje, že dům je jinak nepoškozen. Hasiči se přemísťují na silnici od Višňárů k Morašicům a s dobrovolníky z Morašic z plošiny odstraňují visící větve z topolů. Těmto hasičům patří také velké poděkování.

Asi v 18:30 hod. začíná jít elektřina v některých částech Morašic a za chvíli poté i v Říkovících. Večer jde již všude.

Rány na přírodě se budou hojit ještě dlouho.

Popadané obecní stromy ve vsi je možné uklízet po přihlášení se na obecním úřadě. Dřevo si mohou přihlášení zájemci odvézt zdarma, ale při tom musí provést kompletní úklid i drobných větviček a listů.

Také stromy kolem silnic je možno uklidit tímto způsobem. Zájemci se musí přihlásit přímo na SUS v Litomyšli, nebo na telefonní číslo 728 339 407.

Děkujeme všem občanům, kteří přiložili ruce k dílu po živelné pohromě !!!

Hana Štěpánová – starostka

P.S.: na druhé straně je několik obrázků, které jste možná neviděli v reálu.

Pourovo v Říkovících

Lenochovo v Říkovících

Čekárna ve Višňárech

Park v Morašicích

Říkovice

Musilovo ve Višňárech

Musilovo zevnitř

Hřiště Morašice

Park Lažany

